

3. Гарасим П. М. Фінансовий, управлінський і податковий облік у господарських товариствах (ВАТ, ЗАТ, ТОВ, ПОП, ПАП) / Гарасим П. М., Журавель Г. П., Хомин П. Я. — Тернопіль, 2003. — 522 с.

Українець М.І., студент ОЕФ, 5 курсу, спеціальність 8.030509 «Облік та аудит», ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана», науковий керівник — Гордієнко Л.П., асистент кафедри обліку підприємницької діяльності

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ НА ВИРОБНИЧОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

За сучасних ринкових умов розвитку української економіки виникає необхідність у пошуку нових оптимальних і раціональних підходів до організації і ведення бухгалтерського обліку. Ринкова економіка передбачає, що основною метою діяльності будь-якого підприємства є отримання прибутку.

Варто зазначити, що актуальність даного питання визначається тим, що процес обліку готової продукції та її реалізації на виробничому підприємстві має бути чітко налагодженим: підбір і налагодження контактів з контрагентами (як постачальниками, так і покупцями), у тому числі підготовка та підписання договорів постачання і реалізації продукції тощо.

На підприємстві, згідно з Наказом про облікову політику, встановлюються ключові аспекти (методи, способи і принципи) ведення бухгалтерського обліку готової продукції та формування фінансової звітності (методи вибуття запасів на виробництво, оцінювання собівартості готової продукції, класифікація витрат тощо).

Процес організації обліку готової продукції та її реалізації, можна умовно розділити на три етапи, на кожному з яких важливо визначити осіб, які відповідатимуть за виконання певних розподілених обов'язків, та осіб, які контролюватимуть їх виконання (рис. 1).

Ефективність організації обліку готової продукції та її реалізації на виробничому підприємстві має суттєвий вплив на життєздатність самого підприємства (ліквідність, платоспроможність тощо) та відтворення виробничого циклу.

Відповідно до П(С)БО 9 «Запаси», готова продукція є складовою запасів на підприємстві і визначається як та продукція, що

виготовлена на підприємстві, в установі, призначена для продажу і відповідає технічним і якісним характеристикам, передбаченим договором або іншим нормативно-правовим актам [2]. Для організації процесу реалізації продукції необхідно зрозуміти який життєвий цикл вона проходить, що наведено на рис. 2.

Рис. 1. Етапи організації обліку готової продукції та її реалізації

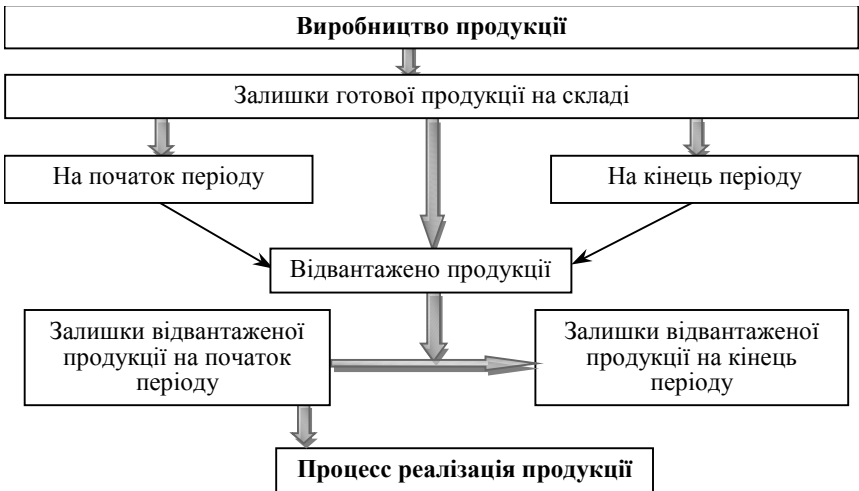

Рис. 2. Взаємозв'язок між виробництвом, залишками і реалізацією продукції

Процес організації обліку готової продукції та її реалізації на виробничому підприємстві головним чином має враховувати умови визнання доходу від реалізації, а саме: покупцеві передані

ризика і вигоди, пов'язані з правом власності на продукцію; підприємство надалі не здійснює контроль та управління за реалізованою продукцією; сума доходу може бути достовірно визначена; є впевненість, що в результаті операції відбудеться збільшення економічних вигод, а витрати можуть бути достовірно визначені, пов'язані з цією операцією [1].

Саме тому виробниче підприємство при організації процесу реалізації має визначитися з такими елементами: умовами договорів з контрагентами-покупцями, первинними документами, які будуть використовуватися в процесі реалізації готової продукції та отримання доходів, штатом бухгалтерів, який забезпечить ефективне ведення обліку реалізації та отримання доходів тощо. З точки зору, документального оформлення обліку реалізації готової продукції та отримання доходів і порядку розрахунків з покупцями можна привести як приклад дві схеми (табл. 1).

Таблиця 1

ОРГАНІЗАЦІЯ ДОКУМЕНТАЛЬНОГО ОФОРМЛЕННЯ ПРОЦЕСУ РЕАЛІЗАЦІЇ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ОТРИМАННЯ ДОХОДІВ

Відвантаження продукції покупцю	Видаткова накладна на відвантаження продукції + Податкова накладна + Товарно-транспортна накладна + Сертифікат якості продукції (партії продукції тощо) → Платіжне доручення вхідне
Попередня оплата від покупця	Платіжне доручення вхідне + Податкова накладна → Видаткова накладна на відвантаження продукції + Товарно-транспортна накладна + Сертифікат якості продукції (партії продукції тощо)

Отже, організація обліку готової продукції та її реалізації на виробничому підприємстві — це основа ефективної діяльності підприємства (отримання максимального прибутку). Для того, щоб ця організація була на достатньо високому рівні необхідно, по-перше, підібрати відповідний кваліфікований персонал, по-друге, розробити загальну схему обліку бухгалтерами готової продукції та її реалізації залежно від розміру підприємства, характеру його діяльності, типу продукції, ринків збуту тощо.

Література

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: Затверджене наказом Міністерства фінансів України від 14 грудня 1999 р. за № 860/4153 зі змінами.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: Затверджене наказом Міністерства фінансів України від 2 листопада 1999 р. за № 751/4044 зі змінами.